

107/2011. (XII. 2.) AB határozat

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 67/2011. (VI. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.
Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

I.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a hitelesítési eljárás kezdeményezője kifogást nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 67/2011. (VI. 24.) OVB határozata ellen, amelyben az OVB határozatának megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását kéri. Az OVB vitatott határozatában megtagadta annak az országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívnek a hitelesítését, amelyen a következő kérdés szerepel: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tartson, amelyben az érintett személy a 18. életévét betöltötte?”

Az OVB a kérdés hitelesítését azért tagadta meg, mert az nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében előírt egyértelműségi követelménynek. Az egyértelműség követelménye azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni. Az OVB álláspontja szerint a népszavazására feltenni kívánt kérdés a hatályos jogi szabályozással megegyező szabályozás kialakítását célozza, és azt sugallja a választópolgároknak, hogy „igen” szavazatukkal a fennálló jogszabályi helyzet megváltoztatására szavaznak, valójában azonban a mai jogi szabályozást erősítenék meg, a „nem” válasz pedig értelmetlen lenne. Mindezekre tekintettel az OVB - hivatkozással az Nsztv. 10. § c) pontjára és 13. § (1) bekezdésére - a kérdés hitelesítését megtagadta.

A kifogás benyújtója szerint az OVBh.-ban kifejtett indokok megalapozatlanok. A kifogás hivatkozik az Alkotmánybíróság népszavazási kérdések egyértelműségének megítélésben kialakított gyakorlatára. Álláspontja szerint a kérdés maradéktalanul eleget tesz mind a választópolgári, mind a jogalkotói egyértelműség Alkotmánybíróság által kialakított követelményének. A választópolgári egyértelműségnek - a kifogástevő szerint - önmagában a kérdés tartalma tekintetében kell fennállnia, ugyanis a választópolgár a kívánt szabályozás tartalmáról dönt, s nem arról, hogy az Országgyűlésnek az eredményes népszavazás alapján milyen szabályozási megoldást kell választania. A kifogásban előadottak szerint nem sérti a kérdés a jogalkotói egyértelműség követelményét sem. A jogalkotói egyértelműségnek az eredményes népszavazást követően kell fennállnia. Tekintettel arra, hogy a népszavazási eljárás során a szabályozási környezet megváltozhat, a parlamentnek a népszavazás eredményének ismeretében kell eldöntenie azt, hogy a népszavazásra bocsátott kérdésből milyen - szabályozási, vagy a szabályozástól való tartózkodás - kötelezettsége származik. A kifogás rámutat arra, hogy a kérdés megfogalmazásával kapcsolatosan az OVB által felhozott kifogás alaptalan. A kérdés kötőereje - a választópolgárok és a jogalkotó számára is egyértelműen - arra terjed ki, hogy a tankötelezettség felső korhatára a 18. életév betöltéséig tartson.

Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2011. évi 69. számában 2011. június 24-én jelent meg. A kifogást a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt módon és határidőn belül, 2011. július 8-án nyújtották be az OVB-hez.

II.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 1. § *h*) pontja alapján a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

2. Az Alkotmánybíróság a határozattal szemben benyújtott kifogás érveit nem találta megalapozottnak. Az OVB a kifogásolt határozatban az aláírásgyűjtő ív hitelesítését jogszerűen tagadta meg, ezért az Alkotmánybíróság az OVB határozatában foglalt indokolással egyetértve, az indokok helyességére tekintettel a 67/2011. (VI. 24.) OVB határozatot helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2011. november 29.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró